

Belgin Bal İncebacak

Ondokuz Mayıs University, belginbal33@gmail.com, Samsun-Turkey

<http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2016.11.4.1C0665>

**İLKOKUL DÖRDÜNCÜ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZDIKLARI ÖYKÜLERİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, öğrencilere drama yöntemi ve gösteri yöntemi kullanarak yazdırılan öyküleri birbiri ile karşılaştırmaktır. Araştırma, 2014-2015 öğretim yılının I. yarısında, Samsun ili, Atakum ilçesi Milli Eğitime bağlı Fahrettin Ulusoy İlköğretim Okulu 4-E ve 4-F sınıflarında gerçekleştirilmiştir. Araştırmada son-test kontrol kümeli deneysel tasarım kullanılmıştır. Toplam 60 öğrenci ile çalışılmıştır. Bu çalışmada "Gülibik" adlı öykü kitabından çıkartılan kıssadan hisselerle yönelik olarak 24 ders saati yaratıcı drama ve gösteri yöntemi ile dersler işlenmiştir. Son dersimizde "Gülibik" adlı Almanca çekilmiş olan film öğrencilere yarısına kadar izletilmiş ve devamında neler olabileceğini tamamlamaları istenmiştir. Araştırmada, araştırmacı tarafından geliştirilen "Öykü Değerlendirme Aracı", veri toplama aracı olarak işlev üstlenmiştir. Filmin devamını anlatan öyküler ise içerik analizi yapılarak tahlil edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gösteri, Gülibik, İlkokul, Öykü,
Yaratıcı Drama

**THE COMPARISON OF STORIES WRITTEN BY USING CREATIVE DRAMA AND
DEMONSTRATION METHODS**

ABSTRACT

This study aims at comparing the stories written by students by using drama and demonstration method to each other. The study has taken place in the 4-E and 4-F classes of Elementary School, which is affiliated to National Education and is located in the City of Samsun, in the I. semester of the academic year of 2014-2015. In this research, pretest and posttest control group experimental design has been used. We have worked with 60 students, in total. In this study, we went through the application phase and instructed the experimental group 24 hours of course through drama method, and the control group 24 hours of course through demonstration method. In this study, In our last lesson "Gülibik" was watched by half the captured German film student named and asked to complete what would happen in progress. "Story Evaluation Tool", developed by the researcher was used as the data collecting tool. Furthermore, the stories about the continuation of the film were analyzed by content analysis.

Keywords: Story, Creative Drama, Demonstration,
Elementary School, Gulibik

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

İlkokulda yazılı anlatım becerisinin geliştirilmesinde, çocuk edebiyatı önemli bir belirleyici olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir yandan, yazarlarca kaleme alınan çocuk edebiyatı ürünlerinin, anadili derslerinde ders aracı olarak kullanılması; öte yandan, çocuklara belirli etkinlikler sonucu, çocuk edebiyatı kapsamına girebilecek yazılar yazdırılması, bu alanın önemini ortaya koymaktadır. Çocuk edebiyatı, insanın gelişimini ağırlıklı olarak resmin ve sözcüklerin diliyle yanıtlayan bir sanattır. Çocuk edebiyatı, dil gelişimlerine ve anlama düzeylerine uygun bir yaklaşımla, çocuklara yaşam ve insan gerçekliğini sanatsal, dilsel ve görsel iletilerle sunan, onların duygu, düşünce dünyalarında ekilenimler uyandıran bir alandır. Çocuklara duyma ve düşünme sorumluluğu vererek onların duyarlılığını işletmek, beğeni düzeylerini yükseltmek, düşünce yetilerini geliştirmek, çocuk edebiyatın genel amacını oluşturmaktadır (Sever, 2007:36). Çocuklar için yazılan edebiyat ürünleri çocukların hayal dünyasını geliştirmeli ve çocuklarda yazma duygusunu attırmasının daha yararlı olacağı düşünülmektedir.

Büyüklerin çocuklar için oluşturdukları edebiyat ürünlerinde çocuğa görelilik ilkesi uyarınca çocuğun hayal dünyasını geliştireceği düşünülen öğelere yer verilir (Nas, 2009:25). Bu şekilde çocukların hayal dünyasının gelişeceği düşünülür. Hayal dünyası gelişen çocuk farklı düşünmeye sahip, olaylara farklı açılardan bakan daha yaratıcı bireyler olma yolunda ilerleyecektir. Akademik olarak daha başarılı olacakları düşünülmektedir. Çocukların kendilerinin yazdıkları edebiyat ürünlerinde ise çocuğun hayal dünyasında bulunan, dünyayı gelişim özelliğine bağlı olarak algılama biçimi yer alır (Nas, 2009:35). Aslında büyüklerin oluşturdukları eserler ile çocukların kendi hazırladıkları eserler arasında farklar vardır. Çocuklar kendi dünyalarında var olan şeyler ile ilgili ürünler ortaya çıkarırlar. Dünyayı kendi algıladıkları biçimde hayal ederler. Çocukların kendilerine öykü ya da masal yazdırmanın önemi büyüktür. Çünkü çocukların gözünden dünyayı anlamak ve hayal dünyalarına girmenin en iyi yoludur.

Gösteri yöntemi ile bir olay veya olgu sunulurken, gösterinin amaçları öğrencilere açıklanır. Gösteri sırasında hem görsel hem de sözel iletişim birlikte kullanılır (Demirel, 2009). Anadili derslerinde gösteri sonunda da öğrencilere yazma çalışması yaptırılabilir. Gösteri esnasında tartışma, dramatizasyon gibi yöntemler kullanılabilir, slayt, harita, resim, grafik, model, kara tahta gibi görsel işitsel araçlardan yararlanılabilir (Hesapçioğlu, 1998:36). Gösterinin yalnızca işitsel yöntemlere göre olumlu yanı şudur: Gösteri yöntemiyle öğrenciler, ele alınan durumun ya da olayın gerçek oluşumunu, görerek ve işiterek öğrenme olanağı bulur. Gösteri yöntemi, becerilerin öğretiminde etkilidir (Tok, 2013:65). Yazılı anlatım etkinlikleri de bunlar arasındadır. Öğrencilere gösteri yöntemi ile yazılı çalışmalar yapıldığında gördüklerini anlatmaya karşı istekli olacakları için başarılı öyküler yazabilirler.

Yaratıcı drama yöntemi özellikle dil becerilerinin gelişimi açısından en kullanışlı yöntemlerden biridir. Bu açıdan bakıldığında, yaratıcı drama yöntemi ile yazma becerisinin geliştirilebileceği söylenebilir. Çebi'nin (1996:12) yaptığı çalışma bu görüşü desteklemektedir. Türkçe öğretiminde, çocukların dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi dilsel becerilerinin geliştirilmesi yaratıcı drama yöntemi ile gerçekleştirilebilir. Çünkü öğrenci yaratıcı drama ile hem sosyal ilişkileri gelişecek hem de anlatım ve ifade gücü becerisini arttıracaktır. Bunlarda yazılı anlatım için önemli beceriler arasındadır. Öğrenciler yazma gibi dilsel becerilerini drama yöntemi ile eğlenerek sıkılmadan gerçekleştirecektirler. Yaratıcı drama

yöntemi ile öğrenciler süreçte aktif şekilde rol oynayıp, yazma becerilerinin gelişeceği ve yazmaya istek duyacakları ortamı yakalamış olacaktırlar. Bu yüzden yazma becerisinin gelişimi için yaratıcı drama yöntemini kullanmanın önemi büyüktür. O'Day'ın (1996) 4-7. sınıf öğrencileriyle yapmış olduğu çalışmada, yaratıcı dramanın öğrenme süreçlerinde etkili bir araç olduğunu ve yalnızca okuduğunu anlamaya değil, ayrıca başka konularda açıklama yapma üzerinde de etkili bir yol olduğunu göstermiştir. Ataman'ın (2006:79) 4. sınıfta okuyan ve ikinci sınıftan itibaren haftada bir ders saati (40 dakika) yaratıcı drama dersleri almış olan öğrenciler, her yaratıcı drama atölyesi sonunda yazınsal değeri olan ürünler ortaya koyma çalışması yapmışlardır. Ataman'ın yaptığı çalışma yaratıcı drama yöntemiyle öğrencilerin yazmaya istekli oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ak'ın (2011:96) yaratıcı yazma tekniklerinin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisini inceleyerek, yazılı anlatıma yönelik tutumlarını belirlemiştir.

Yaratıcı yazma ile yürütülen grubun puanlarında anlamlı bir fark bulunmuştur. Brady ve Millard'ın (2012) 7-9 yaş aralığında olan çocukların öykü yazma becerilerini geliştirmek için uygulanan 6 haftalık bir planın sonuçları yer almıştır. Deney ve kontrol kümeleri oluşturup bir kümeye drama yöntemi ile diğer kümeye DVD'lerden okunmuş öyküleri dinleterek öykü yazma becerilerini geliştirmeyi amaçlamıştır. Çalışmada, drama yöntemiyle öykü yazdırdığı kümenin, öteki kümeye oranla daha başarılı öyküler yazdığı sonucuna ulaşılmıştır. Beydemir (2010) ve Susar Kırmızı (2008) yaptığı deneysel çalışmalar incelendiğinde yaratıcı dramanın yazılı anlatım için iyi bir araç olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hem gösteri hem de yaratıcı drama yöntemi ile öğrencilerin öykü yazma becerilerini nasıl ve ne yönde etkilediğini belirlemek önemlidir. Her iki yöntemde literatürde öykü yazdırmak için kullanılan yöntemler arasındadır. Öğrencilere bu iki yöntem ile öykü yazdırıp öykü yazmanın bileşenlerini ne ölçüde kullandıklarını belirlemek için bu çalışma yapılmıştır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

İlkokul 4. sınıf öğrencilerine drama yöntemi kullanılarak yazdırılan öyküler ile gösteri yöntemi kullanarak yazdırılan öyküler arasında anlamlı bir fark var mıdır? Bireyin kullandığı dildeki yetkinliği, onun tüm akademik başarısını belirler. Dolayısıyla ilköğretimden başlayarak öğrencilerde temel dil becerilerin geliştirilmesi kaçınılmaz bir gerekliliktir. Bizim çalışmamız öykü yazdırarak hem yazma alışkanlığını sevdirmeye hem de yaratıcı düşünme becerisini geliştirme açısından önem taşımaktadır.

3. YÖNTEM (METHOD)

Bu çalışmada ön-test ve son-test kontrol gruplu seçkisiz desen tercih edilmiştir. Bu desen genelde eğitim ve psikoloji alanlarında yani sosyal bilimlerde kullanılır. Bu desende iki grup seçkisiz atama ile oluşturulur. Gruplar eşitlenir. Ölçümler bağımlı değişkene göre gerçekleştirilir (Gay ve Airasian, 2000:377; Karasar, 2009:66; Büyüköztürk, 2014:258). Bu modelde her iki grupta olan ön-test ve son-test testi arasındaki farklar arasında ilişkisiz t testi ile istatistiksel analiz yapılmıştır. Ayrıca araştırmada, etkisi test edilen bağımsız değişkenin dışında bağımlı değişken ile ilişkisi bulunan ve ortak değişken olarak isimlendirilen bir başka değişkenin ya da değişkenlerin istatistiksel olarak kontrol edilmesini sağlayan bir teknik olarak tanımlanan Kovaryans analizi yapılmıştır. Kovaryans analizine genellikle ön-test son test kontrol gruplu desenlerde, deney ve kontrol grubunun son test ölçümleri arasında anlamlı bir farkın

olup olmadığını test etmek için başvurulmaktadır. Burada ön-test ölçümleri ortak değişken olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk, 2014:259). Kovaryans analizi sırasında grup ortalamaları arasındaki fark ölçülürken, regresyon analizi ve varyans analizi birlikte kullanılır, yani kovaryans analizi varyans analizi ile regresyon analizinin kombinasyonudur.

3.1. Evren ve Örneklem (Population and Sample)

Araştırma, 2014-2015 öğretim yılının I. yarısında, Samsun ilinde bir ilkokulda 4-E ve 4-F sınıflarında gerçekleştirilmiştir. Ön-test ve son-test kontrol kümelili deneysel tasarımın kullanıldığı bu çalışmada, deney kümesinde 30, kontrol kümesinde 30 olmak üzere, toplam 60 öğrenci ile çalışılmıştır.

3.2. Süreç (Process)

Çetin Öner'in Gülibik adlı yapıtından üç izlenim belirlenmiştir. Bu üç izlenim ışığında, öğrencilere, gösteri yöntemi uygulanırken, gereç olarak kullanılan film, karikatür, resim, fotoğraf gösterilmiş; bunlar aracılığıyla, öğrencilerden, öykü yazmaları istenmiştir. Drama yönteminin uygulandığı kümede ise, belirlenen izlenimler bağlamında, fotoğraflardan yola çıkılarak kümece öykü oluşturmaya yönelik bir oyun oynanmıştır; ardından, beyin fırtınasıyla oyun tasarlama evresinde karşı kümenin oluşturduğu öyküden yola çıkılarak doğaçlama ve rol oynama teknikleriyle öğrencilerin tasarladıkları oyunu canlandırmaları istenmiş; tartışma evresi öncesinde, drama kümelerinin dönüşümlü olarak birbirlerine sahneledikleri oyunu, bu kez, bireysel olarak öykü biçiminde yazmalarına olanak sağlanmıştır. Bu çalışmada "Gülibik" adlı öykü kitabından çıkartılan kıssadan hisselerle yönelik olarak 4 hafta boyunca yaratıcı drama ve gösteri yöntemi ile dersler işlenmiştir. Son dersimizde "Gülibik" adlı Almanca çekilmiş olan film, öğrencilere yarısına kadar izletilmiş ve devamında neler olabileceğini tamamlamaları istenmiştir.

3.3. Verilerin Toplanması (Data Collecting)

Bu çalışmada veri toplamak için çeşitli çalışmalardan [Temizkan 2011, Aykaç 2011, Susar 2009, Karasu 2009, Kaya Güler 2008] yararlanılarak oluşturulan "Öykü Değerlendirme Aracı" kullanılmıştır. Literatürden yararlanarak oluşturulan öykü değerlendirme aracı hazırlanmış ve uzman görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan gelen öneri ve düzeltmelerden sonra ölçme aracına son şekli verilmiştir. Öykü değerlendirme aracını, izledikleri filmin devamını düşünerek oluşturdukları hikayelerinde gerçek öyküde geçen kıssadan hisselerle bağlantı kurarak yazıp yazmadıkları kontrol edilmiştir.

3.4. Verilerin Çözümlemesi (Data Analysis)

Verilerin çözümlemesinde, öğrencilerin almış oldukları puanlar SPSS 17.0 paket programında yer alan t-testi kullanılarak incelenmiştir. Ayrıca Kovaryans analizine bakılmıştır. Kovaryans analizi genellikle ön-test son test kontrol gruplu desenlerde, deney ve kontrol grubunun son test ölçümleri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını test etmek için kullanılan bir test istatistiğidir. Süreç sonunda filmin devamını anlatan öyküler ise içerik analizi yapılarak tahlil edilmiştir.

4. BULGULAR VE TARTIŞMALAR (FINDINGS AND DISCUSSIONS)

- **Probleme İlişkin Bulgular (Findings of First Sub-Problem):**
Birinci alt problem: Kontrol kümesinin yazmış olduğu öykülerin puanları ile deney kümesinin yazmış oldukları öykülerin puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 1. Deney ve kontrol grubunun ön-test puanları
(Table 1. Control group and experimental group through pre-test applications)

Küme	N	X	ss	t	p
Kontrol	30	50,34	16,19	-2,439	,021
Deney	30	53,31	11,23		

Tablo 1 incelendiğinde, 0,01 anlamlılık düzeyinde, deney kümesi ile kontrol kümesine yazdırılan öykülerin ön-test sonuçlarından elde edilen bulgular arasında anlamlı bir fark bulunmadığı görülmektedir. Ancak 0,05 anlamlılık düzeyinde, deney kümesi ile kontrol kümesine yazdırılan öykülerin ön-test sonuçlarından elde edilen bulgular arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Deney kümesinin ortalaması 50,34 iken, kontrol kümesinin ortalaması 53,31'dir.

Tablo 2. Kontrol grubunun ön-test ve son-test puanları
(Table 2. Control group through pre-test applications and post-test applications)

Test	Grup	N	X	ss	t	p
Ön-Test	Kontrol	30	50.34	16.19	-15.403	,000
Son-Test	Kontrol	30	85.10	10.03		

Tablo 2 incelendiğinde kontrol grubu öğrencilerinin ortalama puanları arasında 34,76 puan fark olduğu görülmektedir. Öğrencilerin ilk öyküleri ile son öyküleri arasında olumlu bir fark vardır.

Tablo 3. Deney grubunun ön-test ve son-test puanları
(Table 3. Experimental group through pre-test applications and post-test applications)

Test	Grup	N	X	ss	t	p
Ön-Test	Deney	30	53,31	12.27	-15.423	,000
Son-Test	Deney	30	91.50	7.69		

Tablo 3'e baktığımızda deney grubu öğrencilerin ön-test puan ortalamalarının 53,31 olduğu görülürken, son-test puanlarının 91.50 olduğu görülmektedir. Aldıkları puan ortalamasının farkına bakıldığında öğrencilerin ön-test ortalamalarından yüksek bir puan ortalamasına ulaştıkları görülmektedir.

Tablo 4. Deney ve kontrol grubunun son test puanları
(Table 4. Control group and experimental group through post-test applications)

Test	Grup	N	X	ss	t	p
Son-test	Kontrol	30	85.10	10.03	-,783	,000
Son-test	Deney	30	91.17	7.61		

Tablo 4 incelendiğinde deney ve kontrol gruplarının son testleri arasında az bir puan farkı olduğu görülmektedir. Ön-test son-test puan farklarına bakıldığında kontrol grubunun 34,76'lık bir artışı var iken, deney grubunun 38,19'lük bir artışı olmuştur. Her iki grup arasında 6,07'lik bir puan farkı vardır. Deney grubunun kontrol grubuna oranla daha başarılı olduğu söylenebilir.

- **Probleme İlişkin Bulgular:** Öğrencilerin yazmış oldukları öykülerin içerik analiz sonuçları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5. Temalar ve ölçütlere göre içerik analizi sonuçları
(Table 5. According to the themes and criteria content analysis results)

Temalar	Ölçütler	Deney G.		Kontrol G.	
		f	%	f	%
İçerik	İçeriğin Başlık İle Uyumu	30	100	30	100
	Özgünlük	17	56.6	9	30
Anlatım	Ayrıntıları Dile Getirme	25	83.3	15	50
Karakterler	Karakterlerin Özelliklerini Dile Getirme	8	26.6	5	16.6
Mekân	Mekânı Uygun Biçimde Betimleme	22	73.3	16	53.3
Zaman	Zamanı Uygun Biçimde Betimleme	8	26.6	9	30
Serim-Düğüm-Çözüm	Anlam Akışına Uygunluğu	30	100	30	100
	Öykünün Uygun Biçimde Sonuçlanması	15	50	8	26.6

Tablo incelendiğinde içeriğin başlık ile uyumu ölçütünde öğrencilerin hemen hemen hepsi Gülibik başlığını kullanmışlardır. Deney grubundan 3, kontrol grubundan 2 öğrenci farklı ama içerik ile uyumlu bir başlık seçmiştir. Kontrol grubundan 2 öğrenci ise öyküsüne başlık yazmamıştır. Deney grubunun hikayeye özgünlük katması açısından incelendiğinde öğrenciler genelde ana metine bağlı kaldıkları için gerçekleşen şeyleri yazmışlardır. 5 öğrenci konuyu biraz değiştirerek farklı biçimlerde anlatımları tercih etmiştir. Kontrol grubunda öğrencilerin 18 tanesi konunun tamamen dışına çıkarak farklı şekillerde sonuçlandırma eğiliminde oldukları belirlenmiştir. Anlatım özellikleri açısından incelendiğinde deney grubundaki öğrencilerin ayrıntıları dile getirme aşamasında kontrol grubuna göre daha başarılı oldukları görülmektedir.

Karakter açısından bakıldığında karakterimizi 4 hafta (24 ders saati) boyunca yazdıkları tüm öykülerde tanımladıkları için aşına oldukları bir karakter olması sebebiyle çok az öğrencimiz karakter özelliğini ayrıntılı şekilde dile getirmiştir. Her iki gruptaki öğrencilerin öyküleri incelendiğinde mekânı uygun biçimde betimleme aşamasında genelde kümesi ve Pazar yerini betimledikleri görülmüştür. Ayrıca mekân olarak baş karakterimizin odasını ve okuldaki sınıfını betimledikleri görülmüştür. Zaman olarak betimlemeleri kontrol grubu öğrencilerinin deney grubu öğrencilerine oranla daha başarılı oldukları görülmektedir. Zamana vurgu yapacak öğelere öğrencilerimiz değinmişlerdir. Anlam akışına uygunluk açısından incelendiğinde öğrencilerin verilen kıssadan hisselerle uygunluk gösteren bir sıra ile öykülerini yazdıkları belirlenmiştir. Öykülerin uygun biçimde sonuçlanması açısından bakıldığında deney grubundan 15, kontrol grubundan 8 öğrencinin uygun sonucu yazdığı tespit edilmiştir. Diğer kalan öğrencilerin hepsi öykülerini mutlu sonla bitirmeyi tercih etmişlerdir.

- **Öğrencilerin yazmış oldukları öykülerin analizi:** Öğrencilerin yazmış oldukları öyküleri öykünün orijinali ile karşılaştırılması sonucunda elde edilen bulgular aşağıda verilmektedir.

Tablo 6. Deney ve kontrol grubunun öykü analizi sonuçları
(Table 6. The experimental and control groups history analysis results)

Kategoriler	Deney Grubu		Kontrol Grubu	
	f	%	f	%
Kahramanın Gülibik'e olan aşırı sevgisi	30	100	30	100
Babasının sert ve acımasız oluşu	30	100	30	100
Annesinin sessiz kalışını	28	93.3	29	96.6
Para sıkıntısı içinde olmaları	28	93.3	25	83.3
Kahramanımızın derslerinde başarısız olması	15	50	13	43.3
Babasının horozu satma düşüncesi	30	100	30	100
Babasının Gülibük'i horuz dövüşüne götürmesi	18	60	10	33.3
Gülibük'in horuz dövüşünde ölmesi	13	43.3	5	16.6
Gülibük'in Fedakarlığı	3	10	0	0
Kahramanın büyük üzüntü duyması	15	50	8	26.6
Mutlu son	15	50	7	23.3

Deney ve kontrol grubunun yazmış oldukları öyküler incelendiğinde her iki gruptaki öğrencilerin kahramanın Gülibik'e olan aşırı sevgisini vurgulamışlardır. Öyküde kahramanımızın babasının sert ve acımasız oluşunu hem duygusal bir dille hem de babasının ağzından cümleler yazarak belirtmişlerdir. Her iki grubun öykülerinde annesinin sessiz kalıp olanları izlediği vurgusunu yapmışlardır. Kahramanımızın para sıkıntısı içinde olmalarını öğrencilerimiz belirtmişlerdir. Burada da para sıkıntısı içinde olmalarını kontrol grubundan bir öğrencimiz kahramanın tembel oluşuna bağlayıp öyküsünü bu çatı çerçevesinde temellendirmiştir. Kontrol grubundan 13 deney grubundan da 15 öğrencimiz kahramanın derslerinde başarısız olduğunu derslerde sürekli horozu ile ilgili konular düşündüğünü açıkça belirtmişlerdir. Her iki gruptaki bütün öğrenciler kahramanın babasının öykü boyunca horozu satma düşüncesinde olduğunu vurgulamışlardır. Öykülerinde bu durumu olayları geliştirime amaçlı kullandıkları tespit edilmiştir. Bu aşamada öğrenciler öykülerinin mutlu ya da mutsuz sonla bitmesine karar vermişlerdir.

Deney grubundaki öğrencilerin 18'i, kontrol grubundaki öğrencilerin 10'u da Gülibik adlı horozu babasının horoz dövüşüne götürmesini konu almıştır. Bu aşamada 13 öğrenci deney grubundan, 5 öğrencide kontrol grubundan horuz dövüşünce Gülibük'i öldürmüştür. Diğer kalan öğrenciler ise bazıları dövüştürmüş sonrasında iyileştiğini belirtmiştir. Bazıları ise son dakika gelişen bir olay ile dövüşten vazgeçtiklerini belirtmişlerdir. Çetin Öner eserin önemli bir kısmında Gülibik adlı horozu kişileştirmiş ve Kahramanımız için fedakarlık yapan bir kahraman olarak belirtmesine rağmen deney grubun yer alan öğrencilerimizden sadece 3'ü bu olay ile ilgili ayrıntılara yer vermiştir. Öykülerin sonuçlandırılması açısından bakıldığında deney grubundan 15, kontrol grubundan 8 öğrenci kahramanın büyük üzüntü duyduğunu belirtmiştir. Diğer öğrenciler kahramanımızı horozu ile buluşturup mutlu son ile öykülerini tamamlamayı tercih etmişlerdir. Kontrol grubundan bir öğrenci ise Gülibik adlı horozun öldüğü, ölmeden öncede yavrusunun olduğunu ve kahramanımızın onun yavrularına bakarak mutlu olduğu sonucu ile öyküsünü sonlandırmıştır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS)

Öğrencilerin öykü yazma ile ölçütlere uygun öyküler yazdıkları görülmüştür. Öykülerini kıssada hisselerle yönelik yazmaya çalışmış olsalar bile öğrencilerin çoğunluğu konudan uzaklaşarak farklı şekilde öykülerini tamamlamışlardır. Öykünün sonu eserde mutlu son ile bitmemiştir. Öğrencilerimiz ise genelde öykülerini mutlu son ile bitirmişlerdir. Burada bizim toplumsal yapımızdan kaynaklanan bir sonuç olarak düşünülebilir. Çünkü Türk toplumu olarak genelde her eserde kötüler kaybeder, iyiler kazanır ve şartlar nasıl olursa olsun mutlu olur. Öğrencilerden buradan hareketle öykülerinde mutlu sona ulaşmışlardır. Eserde Gülibik adlı horuz ölse bile bazı öğrenciler onun yavrusu ile kahramanı mutlu etmeyi tercih etmişlerdir. Yaratıcı drama ve gösteri yöntemi ile öykü yazan öğrenciler her iki öğretim yöntemi kullanarak daha kaliteli öyküler yazdıkları görülmüştür. Her iki yöntemde öykü yazma çalışmalarını için uygun bir yöntem olmuştur. Fakat yaratıcı drama yöntemi ile ders işlenen grubun öykülerinde daha çok ayrıntı verildiği görülmüştür. Bu ölçütler değerlendirme için kullandığımız ölçütlerdir ve öğrenciler bu ölçütlerden hemen hemen hepsine yer vermişlerdir. Öğrencilerin çalışmalarını incelendiğinde oluşturulan 6 temaya ilişkin verilerini incelersek;

- İçerik temasında öğrencilerin hepsi içerik ile başlık uyumunu yakalamış ve izledikleri filme uygun başlık seçmişlerdir. Öğrenciler ile yapılan dört haftalık derste ilk hafta öğrencilerin hikayelerine başlık vermedikleri ikinci ve üçüncü haftadan sonra herkesin hikayesine başlık verdiği görülmüştür. Yazdırılan öyküler incelendiğinde öğrencilerin öğrenciler öykülerinde fazla ayrıntıya yer vermeden kısa bir şekilde öykü yazma eğilimindeydiler. İlk haftadan sonra öğrenciler arkadaşlarının öykülerini dinledikten sonra biraz daha ayrıntıya yer verdikleri görülmektedir. Yaratıcı drama yöntemi derslerin yürütüldüğü grupta öğrencilerin canlandırmalar yaparken ayrıntılara önem vermesi öykülerine de yansımaktadır. Her grup canlandırmalarında arkadaşlarını canlandırmaya dahil edebilmek için öyküye yeni bir karakter eklemiştir. Ekledikleri karakteri konuşturabilmek içinde onunla ilgili bir olaya yer vermektedir. Gösteri yöntemi ile çalışılan grup ise sadece gördükleri kadari ile ilgili ayrıntı verme eğiliminde olmuşlardır. Yazdırılan öykülerin özgünlüğü açısından incelendiğinde deney grubu öğrencileri yapmış oldukları canlandırmalar ve rolleri sayesinde öykülerinde fazladan karakterler yer almaktadır ve bu da onların daha özgün öyküler yaratmasına sebep olduğu düşünülmektedir.
- Öğrencilerin öykülerini anlatım yönünden incelendiğinde deney grubu öğrencilerin canlandırmalarda rollere bürünmeleri ayrıntıları daha rahat hatırlamalarına sebep olduğu düşünülmekte ve yazılarında bu ayrıntıları akıcı bir dille ifade ettikleri görülmektedir. Kontrol grubundaki öğrencilerin öyküleri incelendiğinde öğrencilerin yarısının ayrıntıları dile getirdiği diğer yarısının ise kısa bir şekilde olayı anlatıp bitirme eğiliminde oldukları görülmektedir.
- Karakterler açısından öyküler değerlendirildiğinde her iki grup öğrencinin de bu alanda çokta başarılı olmadıkları tespit edilmiştir. Deney grubu öğrencilerin başarılı olmama sebeplerinden biri öğrenciler o role girdiklerinde kişi olarak kendilerini düşündükleri için ayrıntı vermeden "bana benziyor" şeklinde ifade etmişlerdir. Burada öğrencilerin soyut döneme tam olarak geçemedikleri düşünülebilir. Çünkü öğrencilerin öyküde bana benzer ifadesinde karşısında okuyan kişinin kendisini tanıdığını düşünmüşlerdir. Burada da öyküleri değerlendiren

araştırmacının kendilerini tanıması ve kendileri hakkında çoğu şeyi öğrenmesi bu şekilde düşüncelerine sebep olmuş olabilir. Çünkü Yaratıcı drama atölyesinde ilk ders tanışma ve özelliklerini belirtme ile ilgili etkinlikler yapıldığı için araştırmacı öğrencilerin çoğu özelliğini öğrenmiş ve öğrencilere isimleri ile konuşmuştur. Gösteri grubundaki öğrencilerin bu aşamada daha başarılı olması beklenirken öğrenciler bu aşamada karakterin ayrıntılarını dile getirmemişlerdir. Burada da kahramanı izlediklerin zihinlerinde canlanmış olduğu için öğrencilerin anlatmak yerine filmdeki kahraman şeklinde ifade ettikleri görülmüştür.

- Mekan açısından değerlendirildiğinde deney grubu öğrencilerinin %73'ünün ayrıntılı şekilde mekan hakkında bilgi verdikleri görülmüştür. Öğrencileri yaratıcı drama uygulamasında canlandırmalarında mekan belirlemeleri ve mekana göre konum almaları bu alanda başarılı olmalarında etkili olduğu düşünülür. Kontrol grubu öğrencilerinin yarısının başarılı olduğu görülmüştür.
- Anlam akışına uygunluk aşamasında her iki grupta başarılı olduğu ve anlam akışını bozmadan öykülerini yazdıkları görülmektedir.
- Öykünün uygun biçimde sonlandırılması aşamasında deney grubu öğrencilerinin yarısının başarılı olduğu görülmüştür. Öğrencilerin bu aşamada öykülerini mutlu son ile sonlandırma eğiliminde oldukları görülmüştür. Bu aşama içinde yaşadığımız kültürde dinlediğimiz ve izlediğimiz öykülerin genelde mutlu sonla bitmesi öğrencileri bu şekilde bir sonla bitirmeye teşvik etmiş olabilir.
- Öğrencilerin yazmış oldukları öykülerin kalitesi açısından bakıldığında deney grubu öğrencilerinin daha başarılı olduğu görülmektedir. Ataman (2006:85), Ak (2011:96), Brady ve Millard'ın (2012:22), Beydemir (2010:56) çalışmaları incelendiğinde onların yaratıcı drama ile yazdırdıkları öykülerin kontrol grubuna oranla daha başarılı oldukları sonucuna ulaşmışlardır.

Bu sonuç yapılan çalışmanın sonucu ile tutarlılık göstermektedir.

NOT (NOTICE) :

Bu çalışma, 11-14 Mayıs 2016 tarihleri arasında Muğla'da yapılan 15. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulduktan sonra genişletilmiş ve yeniden yapılandırılmıştır.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

- Ak, E., (2011). Yaratıcı Yazma Tekniklerinin İlköğretim 5.Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersindeki Yazılı Anlatım Becerileri Üzerindeki Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ataman, M., (2006). Yaratıcı Drama Sürecinde Yaratıcı Yazma. Yaratıcı Drama Dergisi. Cilt: 1, Sayı:1, ss. 75-88.
- Aykaç, M., (2011). Türkçe Öğretiminde Çocuk Edebiyatı Metinleriyle Kurgulanan Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Anlatma Becerilerine Etkisi. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Beydemir, A., (2010). İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının yazmaya yönelik tutumlara, yaratıcı

- yazma ve yazma erişisine etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Brady, J. and Millard, E., (2012). Weaving New Meaning: Evaluating Children's Written Responses to A Story Telling Resource Package. Literacy UKLA Published by Blackwell Publishing, Volume: 46, Number: 1, pp.18-24, Malden, USA.
 - Büyükoztürk, Ş., (2014). Deneysel desenler öntest-sontest kontrol grubu desen ve analizi. Ankara: Pegem A akademi
 - Çebi, A., (1996). Öğretim Amaçlı Yaratıcı Drama Yoluyula imgesel Dil Becerisinin Geliştirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
 - Demirel, Ö., (1999). Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
 - Demirel, Ö., (2009), Öğretme Sanatı , Ankara: Pegem A Yayınları
 - Doğanay, A., Koç, İ., Korkmaz, İ., Çoşkun, M.K., Sarı, M., Ünver, N., Kıldan, O., Tok, Ş. ve Tok, T.N., (2013). Öğretim İlke ve Yöntemleri , Ankara: Pegem Yayınları.
 - Gay, L.R. and Airasian, P., (2000). Educational Research Competencies for Analysis and Application. Sixth Edition. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
 - Hesapçioğlu, M., (1994). Öğretim İlke ve Yöntemleri Eğitim Programları ve Öğretim. İstanbul: Beta Basımevi
 - Karasar, N., (2009). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Nobel Yayıncılık
 - Kaya Güler, İ., (2008). İlköğretim Dördüncü Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Drama Yönteminin Etkililiği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
 - Kırmızı Susar, F., (2009). Türkçe dersinde yaratıcı drama yöntemine dayalı yaratıcı yazma çalışmalarının yazmaya yönelik tutuma etkisi. Yaratıcı Drama Dergisi. Cilt: 4, Sayı:7, ss.159-177
 - Nas, R., (2009). Örneklerle Çocuk Edebiyatı. İstanbul: Ezgi Kitapevi
 - Sever, S., (2007a). Çocuk Edebiyatı Öğretimi Nasıl Olmalıdır? II. Ulusal Çocuk Gençlik Edebiyatı Sempozyumu, Ankara Üniversitesi Basımevi.
 - Temizkan, M., (2011). Yaratıcı Yazma Etkinliklerinin Öykü Yazma Becerisi Üzerindeki Etkisi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi, Cilt: 11, Sayı: 2, ss.919-940.

EK

Ek 1: Öykü Değerlendirme Aracı

Tablo 7. Öykü değerlendirme aracı
(Table 7. Story evaluation tool)

Kategoriler	Ölçütler	Puan
İçerik	İçeriğin Başlık İle Uyumu	5
Anlatım	Özgünlük	30
	Ayrıntıları Dile Getirme	10
Karakterler	Karakterlerin Özelliklerini Dile Getirme	10
Mekân	Mekânı Uygun Biçimde Betimleme	10
Zaman	Zamanı Uygun Biçimde Betimleme	5
Serim-Düşüm-Çözüm	Anlam Akışına Uygunluğu	20
	Öykünün Uygun Biçimde Sonuçlanması	10
Toplam		100

Bu ölçme aracından en düşük 0, en yüksek 100 puan alınabilmektedir.